

Durmuş Hocaoğlu

“Siyâsî Çözüm” ve Savaş

Yeniçağ, “Analiz”, 10 Mart 2008, Pazartesi., s.12
“Analiz” Sıra No: 634; 2008-025; Mart-04

YENİÇAĞ

Bir önceki yazımızı, “*savaş çok ciddi birşey; lâubâlilik kaldırmaz*” diyerek bitirmiştik; lâkin, anlaşılan o ki, herşeyi dar çerçevede etüd etme darlığını yenemeyen tutuk zihinliler, bula-bula bu “savaş”ı bitirmek için “siyâsî çözüm”ü buldular da şimdi psişik zemin yaratmak maksadıyla piyasaya sürüyorlar; bunlar ‘sâf’ olduğunu kabûl ettiğimiz zavallılar; karnında ayrı hesapları olan İblis taifesi ayrı bir bahis elbet de; ama bu safların da tek yapmış olduğu, ciddî bir icraatta bulduklarını zannederken, haddi zâtında lâubâlilik etmekten ibârettir. Charles Dickens’in dediği gibi, sıradan adama herşey sıradan görüldüğü ve herşeyi sıradanlığa indirgediği için mâzur addedilmelerinin câiz olduğunu düşünebilirsiniz; ama hayır, bu öyle-böyle bir sıradanlık değil, hayâtî tehlike arz ediyor çünkü. İmdi bu mantık – eğer mantık denebilirse tabî - külliyan yanlış; bir kere, dilimizin döndüğü kadar îzah etmeğe çalıştık: Türkiye’nin PKK’ya karşı yürütmüş olduğu askerî harekâtların hiçbirisi savaş statüsüne sokulamaz; bunlar ancak ve yalnız ‘tenkîl’dir ve bir de ‘tecziye’. Yine yanlış; evet, bir savaş var vâkıa, ama bu, Türkiye ile PKK arasında değil, Türkiye ile, PKK’yı küresel politik gayeleri için bir vâsıta, işi bittikten sonra çöpe atacağı âdî bir maşa olarak kullanan Amerika, ve tabiatıyla, diğer küresel hegemonya aktörleri arasında cereyan etmektedir. Ancak, “*nasıl olur*” denebilir; “*Türkler hiç Amerikan askerleri ile çatışmadı ki; gerçi arada biraz soğukluk ve tavır koymalar oldu olmasına ama, dostlar ve müttefikler arasında – hani hesapta ‘stratejik’ müttefikimiz ya - böyle şeylerin vuku’ bulması da olağan sayılır; hattâ, bil’akis, Amerika, en son, hava bombardmanları ile başlayıp kara harekâtı ile son perdesini kapatan Kuzey Irak seferlerinde bize yardımcı bile oldu*”.

Bu mantık da yanlış; yanlış çünkü işin sırrı burada.

Evet; Amerika ile hiçbir şekilde en ufak bir silâhlı müsâdemeye girişmedik, olmadı böyle bir vak’a filhakîka; ama siyâsî menfaatlerimiz, çok âşikâr ki, kesişiyor. İşte bu bir savaştır.

Evet; bir savaş.

Bir önceki yazımızdaki bir paragrafa dikkat etmişsinizdir mutlaka; zaten çok bilinen bir şey: Clausewitz’e göre, Savaş, düşmana irâdemizi zorla kabûle ettirmek demek olup, siyâsetten bağımsız, bizzat kendisi olarak bir anlam ifâde etmez; siyâsî bir eylemdir, siyâsetin başka vâsıtalarla sürdürülmesidir. Sun-Tzu’dan (takrîben m.ö. 544-496) bu yana bilinen en büyük harp teorisyeni kabûl edilen ve Savaş (Harp, Kriege, War) kavramının tanımını yeniden formatlayan Carl von Clausewitz (1780-1831), Savaş’ı aynen böyle târif eder [*Savaş Üzerine (Vom Kriege)*], Çeviren: H. Fahri Çeliker., Özne Yayınları., İstanbul, 1999; Birinci Bölüm: 23, 24]:

Bir toplumun — tüm halkın — özellikle uygar halkların savaşı, daima politik bir durumdan doğar ve ancak politik bir mucip sebeple başlatılır. O halde **politik bir eylemdir**. /... / (Yâni,), **savaş sadece politikanın başka araçlarla devamıdır**. O halde, harbin yalnız bir politik eylem olmayıp gerçek bir politik araç, politik ilişkinin bir devamı, politikanın başka araçlarla uygulanması olduğunu görüyoruz. Harbin kendine özgü özelliği, sadece araçlarının özelliğinden ibarettir. /...politik niyet amaç, harp ise araçtır ve araç, hiçbir zaman amaçsız düşünülemez.

İmdi, savaş siyâsetin *başka araçlarla* devâmı olduğuna göre, bu da savaş ve siyâsetin bir bütün oluşturduğunu, diğer bir ifâdeyle savaş ve siyâsetin *bir ve aynı şey olduğunu* îmâ eder demektir; yâni **savaş, siyâsetin bir türüdür**, veya, **savaş, bir siyâset türüdür**.

İmdi bu noktada bir adım daha atarak, bu hükmün mâkûsundan hareket edersek şu noktaya geliriz: **Siyâset de savaşın başka araçlarla devamıdır**; yâni, **siyâset, savaşın bir türüdür**, veya **siyâset, bir tür savaştır**.

Nitekim, siyâset bir tür savaş olmasaydı, “**Soğuk Savaş**” diye bir terim olur muydu?

İşte şimdi bizim yaşadığımız savaş bu; ne var ki bu savaşı farketmek için sıradan adam olmaklığın çizgisini aşmak gerekiyor.

Ancak, gelgelelim, bu sıradan ve lâubâli, zevzek, zevât-ı gayri muhteremlerin, sıradanlıklarını aşmalarını beklemek de muhâl farz olsa gerektir.

